

SANDNES KOMMUNE

Det kongelige Miljøverndepartement
Postboks 8013, Dep.
0030 Oslo

Sandnes, 12.06.2009

Deres ref.: 200902491
Saksbehandler: Odd Arne Vagle

Vår ref: 200902491-5
Arkivkode: E: M0 &13

LOVFESTING AV EIERSKAP TIL VANN- OG AVLØPSANLEGG - HØRING

Det vises til mottatt brev av 30.mars 2009.

Høringsnotatet ble behandlet i utvalg for tekniske saker som sak 43/09, med endelig vedtak i henhold til innstilling. Kopi av saken følger som innspill fra Sandnes kommune.

Med hilsen

Odd Arne Vagle
Kommuneteknisk sjef

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak 200902491 / 3
Arkivkode E: M0 & 13
Saksbehandler Odd Arne Vagle

Saksgang	Møtedato	Saknr
Utvalg for tekniske saker	03.06.09	43/09

LOVFESTING AV EIERSKAP TIL VANN- OG AVLØPSANLEGG - HØRING.

Det ble foretatt punktvis votering.

Punkt 1 og 2 i rådmannens innstilling datert 14.05.09 ble enstemmig vedtatt.
Punkt 3 ble vedtatt med 6 mot 3 stemmer (H,V).

VEDTAK:

1. Sandnes kommune ser positivt på det endringsforslaget som nå er ute på høring, som virker ryddige og logiske.
2. Lov om eierskap kan gi gråsoner i forhold til kommunens rolle som eier og forvalter av et vann- og avløpsanlegg, og som areal- og byggesaksmyndig. Plan og bygningsloven gir kommunen myndighet til "å sørge for...", og å "lage regler for..", som igjen vil sette grensen mellom det private og offentliges ansvar. Dette bør synliggjøres bedre i forarbeidet til loven
3. Forholdet til organisering og driftskontrakter bør ikke tas inn i loven.

Utvalg for tekniske saker har fattet endelig vedtak i saken.

Sandnes, 4. juni 2009

Rett utskrift:

Gunn Bakken
sekretær

Arkivsak : 200902491 / 2
Arkivkode : E: M0 &13
Saksbeh. : Odd Arne Vagle

Behandles av utvalg: Utvalg for tekniske saker	Møtedato 03.06.2009	Utvalgssaksnr. 43/09
---	------------------------	-------------------------

LOVFESTING AV EIERSKAP TIL VANN- OG AVLØPSANLEGG - HØRING.

Saken gjelder

Saken gjelder informasjon og uttalelse til Miljøverndepartementets høringsutkast til lovfesting av kommunalt eierskap til vann- og avløpsanlegg (ny lov om kommunalt eigarskap og kommunale vass- og avløpsgegyr), konf. vedlagt brev av 30.mars 2009.

Bakgrunn

Lovforslaget har sin bakgrunn i Stortingets vedtak ved behandling av dokument 8:91 (2006-2007) 3.april 2008:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endring i eksisterende lovverk som sikrer at vann- og avløpsinfrastruktur forblir heleid av det offentlige. Lovgivningen må gi unntak fra offentlig eie for de vann- og avløpsvirksomheter som i dag er organisert som ikke-kommersielle private andelslag eid av abonnentene, slik at dagens eierorganisasjon for disse kan videreføres

I vedlagt høringsnotat foreslås det to nye bestemmelser som inntas i lov om kommunale vass- og kloakkavgifter. Det foreslås også enkelte språklige endringer i de øvrige bestemmelsene i loven. Fordi lovens virkeområde utvides og samtlige bestemmelser i loven berøres, anser departementet det som mest hensiktsmessig å erstatte dagens lov med en lov som får tittelen lov om kommunalt eigarskap og vass- og avløpsgebyr.

I høringsbrevet bes det spesielt om kommentarer til om det bør legges inn tidsbegrensinger i kommunens adgang til å sette bort utbyggings- og driftsoppgaver til private aktører.

Høringsnotatet

Høringsnotatet gir en god beskrivelse og begrunnelse for lovverket rundt ansvaret for levering av vann- og avløpstjenester. I Norge er dette i det alt vesentlige allerede et kommunalt ansvar, om dette formeldt ikke er en lovpålagt oppgave. Kommunalt eierskap betyr ikke at kommunen fortsatt kan velge forskjellige organisasjonsformer for å sikre en god tjeneste, inklusiv etablering av interkommunale selskaper.

Endringene med eierskapet gir kommunen et tydeligere eier- og forvaltningsansvar som sikrer at anleggene forblir helheid av det offentlige også i framtiden. I det ligger det at infrastrukturen ikke kan selges til private, slik det har skjedd i enkelte andre land. En av

begrunnelsene er også at verdien av infrastrukturen er betydelig. Vann og avløpstjenestene vil også alltid være et naturlig monopol. Det kreves en langsiktig forvaltningen av disse verdiene, med utvidelse, fornying og forebyggende vedlikehold, for å sikre en stabil og sikker leveranse også i framtiden.

Dagens regelverk viser også hvor mange lover og regelverk som gjelder innen vann- og avløpstjenesten, som:

- Lov om kommunal vass- og kloakkavgifter
- Forurensingsloven
- Helselovgivningens bestemmelser
- Brannvernloven
- Plan- og bygningsloven

Det er bra at endring i eierskap ble lagt til lov om vass- og kloakkavgift. På sikt bør imidlertid ansvar for vann- og avløpstjenester samles under ett ansvarsområde og departement. I dag er ansvaret splittet, og tjenesten får ikke det fokus og oppmerksomhet som en så sentral og sikkerhetsmessig samfunnsoppgave burde ha. Bransjen med sin interesseorganisasjon Norsk Vann, jobber for at Norge skal få en norsk VA-lov slik som blant annet Sverige allerede har fått. Samling av endringene i lov om vass- og kloakkavgift kan sees på som et viktig skritt på denne veien.

Høringsnotatet synliggjør at det fortsatt vil være noen gråsoner i forhold til kommunen som plan- og bygningsmyndighet, og kommunen som eier og forvalter for vann- og avløpstjenesten.

Ett eksempel er forholdet til private vannverk, hvor kommunen skal sikre forsvarlig og sikker vannforsyning for et privat vannverk, samtidig som kommunen kan kreve tilknytning til offentlig vannverk. Kommunen kan komme i en dobbeltrolle, men med den erfaring vi har fra Sandnes synes ikke dette å være et stort problem. Krav til vannforsyningen er blitt så omfattende, at det vil kreves særskilt kompetanse for å oppfylle alle krav. Sikkerheten og forutsigbarheten i leveransen bør være det sentrale, så vel for de private som for kommunen.

Et annet eksempel er brannvernloven, som stiller strengere krav til branndekning. Det er kommunen som plan- og bygningsmyndighet som skal sørge for dette. Normalt dekker vannverket dette behovet, men det kan være situasjoner hvor dette må løses på annen måte. I de kommunaltekniske normene er dette presisert, VA-miljøblad nr 82, men dette burde vært klarere også i loven

I forbindelse med klimaendringene, og behov for nye avløpsløsninger, har ikke loven fanget opp disse endringene. Det sette begrensning til at kun overvannsanlegg som føres i rør kan tas med i gebyrgrunlaget.

Betydning for Sandnes

De endringer som foreslås oppfattes som positive, ryddige og logiske. Loven vil ikke gi behov for umiddelbare endringer. Loven presiserer imidlertid tydeligere det forvaltningsmessige ansvar som påhviler kommunen, og at en ikke kan organisere seg bort fra dette ansvaret. Loven er heller ikke til hinder for at en fortsatt kan bruke gjeldende driftsformer som IVAR, Bulega drift, utbygging og private firmaer til å utføre tildelte oppdrag. Høringsnotatet setter

imidlertid fokus på at kommunen som eier vil få et enda større ansvar til helheten og kvaliteten på tjenesteproduksjonen.

Sandnes kommune har hatt to større vannverk som kommer inn under de problemstillinger som diskuteres i notatet som private vannverk. Ims vannverk er delvis overtatt som et kommunalt ansvar, med levering av offentlig vann fra Høle. Ledningsnettene er imidlertid ikke overtatt på grunn av den standard de er lagt etter. Bersagel vannverk har søkt kommunen om overtagelse, og vil bli behandlet når offentlig vannforsyning blir videreført til området. Begge har sin bakgrunn i at det er svært krevende, både resursmessig og kompetansemessig å drive vannverk med stadig økende krav til kvalitet. Det som er spesielt å merke seg, er at kommunen også har et ansvar for at private vannverk fortsatt blir drevet på en forsvarlig måte.

Kommentarer fra Sandnes

Hovedkonklusjonen i høringsnotatet oppfattes positivt, og det er viktig at eierskapet sikres som et offentlig ansvar. Vann og avløpstjenestene vil alltid være naturlige monopoler. Vann og avløpsnettene består av store verdier som har stor samfunnsmessig betydning for innbyggerens helse og miljø. Infrastrukturen bør forvaltes slik at infrastrukturen blir ivarettatt på lang sikten

Eierskapet må imidlertid ikke kunne tolkes dit hen at kommunen må eie all infrastruktur. Det har alltid vært et skille mellom kommunale hovedanlegg, og private stikkledninger. Private stikkledninger kan, og bør fortsatt kunne, være større fellesanlegg. Ansvar fordelingen og sikkerheten i tjenesten ligger i abonnementsreglementet.

Det bør i formulering eller veiledning til loven klargjøres at eierskapet ikke fører til uklare gråsoner. Kommunen har både et areal- og bygningsmyndighet, mens endring i loven bør klargjøre kommunens ansvar som eier av nødvendige offentlige vann- og avløpsanlegg. Det henvises til forholdet mot private stikkledninger og anlegg, samt brannloven.

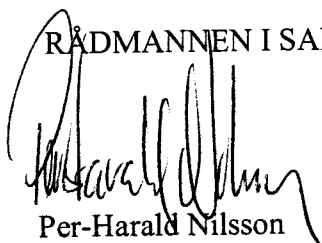
Når det gjelder tidsbegrensning av kontrakter med private, så bør ikke dette tas inn i loven. Kommunene må selv kunne gjøre sine vurderinger og anskaffelser i henhold til lov om offentlig anskaffelse. En tidsbegrensning kan ha betydning for å bevare kommunens kompetanse til å eie og forvalte et vann- og avløpsanlegg på en god måte. Eier- og forvaltningskompetansen svekkes imidlertid etter få år, dersom en ikke ivaretar nødvendig kompetanse i kommunen. Det er kommunens egen organisering og forvaltning av eierskapet som vil være det avgjørende, ikke lengden på drifts- og anleggskontraktene.

Saken fremmes for endelig vedtak i utvalg for teknisk saker

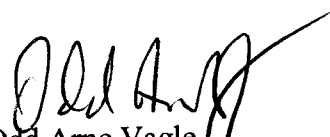
VEDTAK:

1. Sandnes kommune ser positivt på det endringsforslaget som nå er ute på høring, som virker ryddige og logiske.
2. Lov om eierskap kan gi gråsoner i forhold til kommunens rolle som eier og forvalter av et vann- og avløpsanlegg, og som areal- og byggesaksmyndig. Plan og bygningsloven gir kommunen myndighet til "å sørge for...", og å "lage regler for..", som igjen vil sette grensen mellom det private og offentliges ansvar. Dette bør synliggjøres bedre i forarbeidet til loven
3. Forholdet til organisering og driftskontrakter bør ikke tas inn i loven.

RÅDMANNEN I SANDNES, 14.05.2009

Per-Harald Nilsson
Kommunaldirektør

Odd Arne Vagle
Kommunalteknisk sjef